

JELENTÉS

a Recsk Nagyközség Önkormányzata gazdálkodásának
vizsgálatáról

Az Önkormányzat képviselőteste megbízásából felülvizsgáltuk az Önkormányzat 2008-2010. évi (a továbbiakban: „Vizsgált időszak”) gazdálkodásának főbb jellemzőit. Megállapításainkat az alábbiakban foglaljuk össze:

Vizsgálatunk során áttekintettük az Önkormányzat pénzügyi helyzetét jelentősen befolyásoló főbb területeket, amelyek a következők:

1. ingatlangazdálkodás
2. beruházási tevékenység
3. polgármesteri hivatal működésének szabályszerűsége, a képviselőtestület elé terjesztett határozatot igénylő anyagok előkészítettsége

1. Ingatlangazdálkodás

Az Önkormányzat elkészítette a jogszabályi előírásoknak megfelelően az ingatlankataszter nyilvántartást, de ennek a nyilvántartásnak a folyamatos aktualizálása nem biztosított.

A Vizsgált időszakot megelőzően értékesített telkek közül a vételár megfizetését az Önkormányzat több esetben azzal a feltétellel engedte el, hogy a vevő 2 éven belül az ingatlant beépíti, és az új épület lakhatási engedélyét bemutatja a Polgármesteri hivatalban. Ez az eljárás árbevétel elmaradás jelentett ugyan az Önkormányzatnak, de

jelentős mértékben javította a kisebbségi közösség életkörülményeit, és a település arculatát. Felülvizsgálatunk eredményeként megállapítottuk, hogy a Vizsgált időszakot megelőzően értékesített telkek adásvételi szerződésében a vételár elengedésének feltételeként előírt feltételek teljesítését a Polgármesteri hivatal – ismeretlen okokból – elmulasztotta ellenőrizni. Abban az esetben viszont, ha a vevő a vételár elengedésének alapjául szolgáló feltételeket nem teljesítette, az ingatlannak vissza kellett volna kerülnie az Önkormányzat tulajdonába. Erre a vizsgált tételek közül mindössze egy példát találtunk (Repeczky u. 1290 hrsz.).

Vizsgálatunk során megállapítottuk azt is, hogy az Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok bérbe adása esetén a bérleti díjat az Önkormányzat számára rendkívül kedvezőtlenül, a piaci ár alatt, a bérlemények hasznának nagyságát figyelmen kívül hagyva állapították meg. Mindez az Önkormányzat bevételeinek illetve költségvetésének jelentős anyagi hátrányt okoz. Példaként különösen kiemeljük e körből a legnagyobb hátrányt okozó Búzásvölgyi-tó bérleti szerződését, amely csupán évi 1.140.000 Ft bérleti díjat biztosít az Önkormányzat részére.

2. Beruházási tevékenység

Felülvizsgálatunk során megállapításra került, hogy az Egészségügyi Központ céljára megvásárolt ún. ÉMÁSZ épület vételárának meghatározásakor – a mindenkor piaci gyakorlattól eltérően – az Önkormányzat nem készítettett szakértői értékbecslést, hanem elfogadta az eladó feltételeit, így a vételár végösszege 14.700 eFt lett. Az adásvételi szerződésben meghatározott 1.512 eFt előleg/foglaló készpénzben történő kifizetése véleményünk szerint nem volt indokolt. Megítélésünk szerint a szakértői értékbecslés és így az ingatlan dokumentált tényleges piaci árának hiánya miatt az eljárás nem tükrözte az Önkormányzat, mint vevő érdekeinek megalapozott képviseletét. A vételár jelentős részének fejlesztési hitelből történő megfizetése tovább növelte az ingatlan bekerülési értékét, figyelembe véve, hogy a hitel kamata összesen közel 3,5 millió Ft-ot tett ki. Megjegyezzük továbbá, hogy az ingatlan olyan területen fekszik, amely árvízvédelmi szempontból kategorizáltan veszélyeztetettnek minősül.

A megvásárolt ingatlan Egészségügyi Központ és Mentőállomássá alakítása részben az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében kapott ÉMOP támogatásból, részben pedig saját forrásból valósul meg. Tekintettel arra, hogy a tervezés során figyelmen kívül hagyták a pályázati támogatási korlátokat, így a megítélt EU forráson túl további, jelentős összegű saját erőforrás vált szükségessé. A beadott pályázati költségvetés elbírálásakor kapott információt az Önkormányzat arról, hogy a beruházási terv egyes részei, pl. a „pihenő helyiség” költségei nem támogathatóknak minősülnek. A döntés ismeretében az Önkormányzat a támogatási szerződés véglegesítéséig a terveket és a költségvetést ennek ellenére nem redukálta a pénzügyi lehetőségeinek megfelelő szintre. A beruházás teljes költségvetése összesen 143.273 eFt, amelyből az Önkormányzatot terhelő saját forrás 16.665 eFt.

Az előző pályázattal egyidejűleg adott be az Önkormányzat pályázatot a Csengővár Óvoda felújítására, amelyre vonatkozóan a támogatás jóváhagyásra került. A beruházás teljes költségvetése összesen 132.048 eFt, amelyből az Önkormányzatot terhelő saját forrás 13.205 eFt.

A két beruházásra vonatkozóan a támogatást az Önkormányzatnak összesen 29.870 eFt-tal kell kiegészíteni, amelyet kizárólag hitelből tud finanszírozni. A támogatási konstrukció utófinanszírozású, tehát a teljes beruházási költséget a pályázat lezárásáig az Önkormányzatnak kell biztosítani. A felhalmozási kiadásoknak e kettős terhe a hitelek kamatával kiegészítve olyan mértékű forráshiányt eredményez, amely hosszú távon ellehetetleníti az Önkormányzat fejlesztési tevékenységét.

A pályázatok megvalósításához kapcsolódóan kiírt közbeszerzési eljárás eredményeként a kivitelezésre egyedülként jelentkező vállalkozóval kötött az Önkormányzat szerződést. A kivitelezési szerződés tartalmazza mind az Egészségügyi Központ kialakítási munkáit, mind a Csengővár Óvoda korszerűsítési munkáit. Azt a körülményt, hogy a közbeszerzési kiírásra egyetlen ajánlattevő jelentkezett, az építőipar piaci helyzetének ismeretében, rendkívül életszerűtlennek minősítjük. Kiemeljük továbbá azt is, hogy az Önkormányzat annak ellenére megkötötte az ajánlattevővel a kivitelezési szerződést, hogy nem volt más ajánlattevő, illetve az ajánlati ár jelentősen meghaladta az eredetileg tervezett költségeket. Felhívjuk a figyelmet arra is, hogy két önálló támogatási szerződéshez kapcsolódóan egy kivitelezői szerződést kötöttek. A támogatási összeggel történő elszámolás során így nem biztosított a két beruházás elkülönített dokumentálása.

A beruházási költségek megítélése rendkívül nehézkes, figyelembe véve, hogy a Képviselőtestület elé terjesztett és az általuk jóváhagyott dokumentumok ugyanarra a beruházásra vonatkozóan többféle összeget tartalmaznak.

Az Önkormányzat az MVH Magyar Vidékfejlesztési Hivatal részéről közterületi játszótér kialakítására vonatkozóan 5.523.956 Ft összegű támogatásban részesült. A beruházási érdekében számlázott bruttó összeg 6.904.945 Ft-ot tesz ki. A megítélt támogatáson felüli rész (1.380.989 Ft) ebben az esetben is kizárólag az Önkormányzatot terheli. A támogatási összeget az MKB Bank követelés vásárlás formájában megelőlegezte.

A kivitelező által munkadíjként leszámlázott összeg – a 7 munkanapot figyelembe véve – 171 eFt/nap+ÁFA, a játszótéren elhelyezett szabadidő és sportlétesítmények számlázott összege 3.732 eFt+ÁFA, a projekt építészeti és integrált mérnöki illetve építési vezetési szolgáltatásának ellátására 592 eFt+ÁFA költség merült fel. A létrehozott és általunk megtekintett játszótér nagysága és felszereltsége valamint a megvalósításra fordított 7 munkanap alapján a kivitelezés költségét aránytalanul magasnak tartjuk. Olyan munkák is elszámolásra kerültek (pl. nagy összegű zsaluzási és egyéb munkálatok költségei), amelyek nem vagy nem oly nagyságrendben készültek el, mint azt a bizonylatokon dokumentálták. Mindezeket azért is fontos kiemelni, mert a beruházás ÁFA-ja az Önkormányzatot terheli, tovább nehezítve ezzel az egyébként is kritikus pénzügyi helyzetét.

3. A polgármesteri hivatal működésének szabályszerűsége, a képviselőtestület elé terjesztett határozatot igénylő anyagok előkészítettsége

A vizsgálatunk során azt állapítottuk meg, hogy a Polgármesteri Hivatal működése, az általunk ellenőrzött személyi, dologi és felhalmozási tételek esetében formailag megfelelt a jogszabályi előírásoknak.

Az Önkormányzat működését meghatározó képviselő testületi rendeletek, határozatok vizsgálata során viszont olyan hiányosságokat tapasztaltunk, amelyek felvetik a vizsgált időszakban hivatalban levő polgármester, a képviselő-testület és kiemelten a jegyző felelősségét az alábbiak szerint.

A polgármesteri hivatal működését képviselő-testületi rendeletek illetve határozatok támasztják alá. A rendeletek illetve határozatok dátumozásából, azok tartalmából valamint a testületi tagok szóbeli információi alapján azt tapasztaltuk, hogy a testületi tagoknak sok esetben nem volt lehetősége az előterjesztések tartalmának, alap- és háttérdokumentumainak teljes körű megismerésére. A nem kellően megalapozott döntéshozatal a jegyző tevékenységének hiányosságaira utal.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény („Ötv”) 36.§ (2) bekezdése alapján gondoskodik az Önkormányzat működésével kapcsolatos feladatok ellátásáról. Ennek keretében a jegyző feladata a képviselő-testület működésével kapcsolatban a képviselő-testület döntéseinek szakmai megalapozása. A jegyzőnek e tevékenységi körében biztosítani kell továbbá az előterjesztések igazgatási-szakmai színvonalát, a szükséges információk begyűjtését és feldolgozását. Különös gonddal kell előkészítenie a határozati javaslatokat, a rendelet-tervezeteket, és mindezeket időben és teljes körűen a testületi tagok rendelkezésére kell bocsátania.

Az Ötv. fent idézett jogszabályi rendelkezéséből az következik, hogy a képviselő-testület döntéseinek törvényességéért a jegyzőt önálló felelősség terheli, különösen abban az esetben, ha a képviselő-testület tagjainak nincs közigazgatási szakmai képzettsége.

Megállapítható, hogy az elmúlt években számos olyan határozat született, amelyet a képviselő-testület teljes körű információ birtokában nem fogadott volna el. Arra is több esetben lehet példát találni, hogy a képviselő-testület által hozott határozatot (pl. kisteher gépjármű vásárlása) a vezetőtestület nem tartotta be.

A Polgármesteri Hivatal működésének hiányosságaként állapítható meg, hogy az azonos témájú, de különböző időpontban készített előterjesztések egymástól eltérő számadatokat tartalmaznak. A költségvetési beszámolók és a könyvvizsgálói jelentések sorozatosan eltérő adatai is nehezítették azt, hogy a képviselő-testület megalapozott döntéseket hozzon.

Megállapítottuk, hogy a nagy költségvetési hiányt okozó döntések előkészítése során a jegyző a testületi, bizottsági, polgármesteri döntések előkészítésében nem megfelelően működött közre, a hivatal ügyintézője munkájának ellenőrzése keretében nem kellően tájékozódott a döntések tervezeteiről.

Mivel a jegyző egy-egy döntés meghozásakor tisztában van mind az Önkormányzat gazdasági helyzetével, mind a döntés lehetséges következményeivel, egyértelmű számára mely döntések jogszabálysértőek, illetve aránytalanul hátrányosak az Önkormányzat és egyben Recsk faluközösség számára.

Mindezen körülmények ellenére nem mentesíthető sem a polgármester, sem a képviselő testület a döntéshozatali felelősség alól.

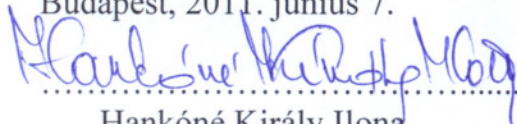
A polgármester az Ötv. 38.§ (2) bekezdés szerint irányítja a Polgármesteri Hivatalt, amelynek keretében a jegyző javaslatainak figyelembe vételével meghatározza a hivatal feladatait az Önkormányzat munkájának a szervezésében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában, így vezetői felelőssége kiterjed az előbbieken említett döntéshozatalra is.

A képviselő-testület az Ötv. 10.§ (1) bekezdés d) pontja szerinti – át nem ruházható – feladata többek között a gazdasági program, a költségvetés megállapítása, döntés a végrehajtásukról szóló beszámoló elfogadásáról, a helyi adó megállapítása, valamint döntés a képviselő-testület által meghatározott értékhatár feletti hitel felvételről. Ezáltal a testület döntéshozatali felelőssége kiterjed minden a fentiekben felsorolt területeket érintő kérdésre.

Mind jegyző munkájának a döntés előkészítésében tapasztalt hiányosságai, mind a képviselő-testület döntéshozatali gyakorlata eredményezte, hogy Recsk település illetve az Önkormányzat érdekei évek óta nem érvényesültek kellően, így a döntéshozatalokból hiányzott az elkötelezett felelősségvállalás, és a „jó gazda gondossága”, ami a jelenlegi pénzügyi állapotokhoz vezetett.

A fent említett gyakorlat, illetve az Ötv. által előírt kötelezettség sorozatos, több éven keresztül tartó megsértése a normatív támogatások csökkentésén túl nagymértékben hozzájárult az Önkormányzat jelenlegi nehéz pénzügyi helyzetének kialakulásához, illetve ahhoz, hogy az Önkormányzat eladósodottsága jelenleg kb. 100 millió Ft-ot tesz ki.

Budapest, 2011. június 7.

Hankóné Király Ilona
bejegyzett könyvvizsgáló

Dallos Hajnalka
bejegyzett könyvvizsgáló

KONTO-ROLL AUDIT
Könyvvizsgáló Kft.
Adószám: 12145490-2-43
Engsz.: 001062
1.